

Bilag 1 – Høringsforslag Møbler og indretninger

Klima og sirkulær profil

Revisjonen har hatt fokus på å lage kriterier med en sterk klima- og sirkulær profil. Dette er gjort blant annet ved å stille krav til energiforbruk i produksjon av materialer der det er mulig, stille krav om en viss andel fornybare/gjenvunnete/gjenbrukte materialer i det ferdige produktet og kreve bruk av gjenvunnete materialer der det er utfordrende å stille krav til uttak av virgin råvare, f.eks. olje til plastproduksjon og gruvedrift for metallproduksjon. Det stilles også en rekke nye krav relatert til sirkulære aspekter som at deler skal kunne byttes ut og at møbelet enkelt kan monteres fra hverandre, krav om garantitid og oppdaterte kvalitetskrav som bidrar til å sikre en lang levetid. Kjemikaliekrav generelt, og krav til kjemikalier i gjenvunnete materialer vil også være positivt i et sirkulært perspektiv for å unngå resirkulering av miljøgifter.

Struktur

Strukturen i kriteriene er omarbeidet slik at kravene til hvert enkelt materiale, inkludert kjemikaliekravene i all hovedsak er samlet under egne kapitler. Dette er gjort for å tydeliggjøre hvilke krav som gjelder og å slippe henvisninger fram og tilbake i kriteriene.

Nye materialer og produktgruppedefinisjon

Kriteriene er utvidet med materialene papir og andre fornybare råvarer som dun, fjær, halm og lignende til bruk som fyllmateriale. Nordisk Miljømerking planlegger også å utvide kriteriene med krav til naturstein og steinkompositt (agglomerert stein). Disse kravene skal i all hovedsak være basert på kravene som stilles i EU Ecolabels kriterier for "hard coverings", men da disse kriteriene er under revisjon i EU, er det ikke fastsatt hva de endelige kravene blir.

Det er også presisert at benkeplater kan svanemerkes for seg etter kriteriene for møbler og innredninger. Dette har tidligere vært uklart. Lamper kan ikke lenger svanemerkes.

Overordnet krav om andel fornybare/gjenvunnete/gjenbrukte materialer

Nordisk Miljømerking har innført et nytt overordnet krav til at hvert produkt skal inneholde en viss andel fornybare/gjenvunnete/gjenbrukte materialer. For kontorstoler er kravet minimum 50 vekt-%. For andre produkter er kravet minimum 70 vekt-%. Kontorstoler er ofte svært komplekse produkter som består av mange deler og ulike materialer og får derfor en lavere grense. Madrasser unntas fra kravet, da det er utfordrende å finne stoppmaterialer basert på fornybare og/eller gjenvunnete materialer. Det stilles imidlertid andre mer omfattende krav til madrasser i de nye kriteriene, blant annet emisjonskrav og skjerpete krav til tekstiler.

Dette er et krav som helt overordnet dekker mange miljøaspekter som klima, biologisk mangfold og sirkularitet. Det stilles for å stimulere til gode materialvalg og design og for å fremme møbler som kan bidra til en redusert miljø- og klimabelastning.

Metall

Kravet til gjenvunnet metall er skjerpet ved at andel gjenvunnet aluminium (Al) og stål skal være minimum 70 vekt-% av Al eller stål eller en kombinasjon av disse. Det stilles tydeligere krav til sporbarhet i leverandørkjeden. Kravet gjelder dersom metall inngår med 30 vekt-% metall i produktet.

Nordisk Miljømerking er klar over at dette er en kraftig skjerpelse av kravet og at det kan kreve bytte av leverandører. Nordisk Miljømerking tror ikke kravet vil bidra nevneverdig til mer resirkulering av metall, og dette er ikke hovedårsaken til at kravet stilles. Nordisk Miljømerking ser ikke at det er mulig å stille krav til uttak av råvare og krav til energiforbruk i produksjonen av metall. Metall er også et materiale, som sammenlignet med andre materialer, har en høy klimabelastning og er også forbundet med en rekke andre miljøproblemer, f.eks. utslipp og avfall fra gruvedrift. Nordisk Miljømerking ser det derfor som nødvendig å stille krav om en høy andel gjenvunnet metall for å sikre gode klima- og miljøkrav for møbler med en stor andel metall.

Det tillates fortsatt krombelegning under gitte forutsetninger. Det begrenses til deler der det er stor slitasje, det skal være en utslippsfri prosess der avfallet samles opp og sendes til godkjent avfallsmottaker, og det er kun tillatt med CrIII. Krav om utslippsfri prosess stilles for all metallisering, også for sink.

Kjemikalier og emisjonskrav

Det stilles flere og mer omfattende kjemikaliekrav, blant annet er kjemikaliekravene utvidet med forbud mot stoffer på Kandidatlista, stoffer som er mistenkt hormonforstyrrende og forbud mot stoffer som er klassifisert CMR kategori 2. Det stilles også flere krav til kjemikalier i gjenvunnet materiale.

Det stilles nye emisjonskrav til skummede stoppmaterialer som lateksskum og PUR-skum. Kravene kan dokumenteres med sertifikat for Øko-tex 100 eller CertiPur. Materiale som er godkjent i henhold til EUs kriterier for møbler eller madrasser godkjennes også.

Tidligere ble det stilt krav til VOC-innhold i kjemikaliet eller påføringsmengde av VOC kun ved overflatebehandling av tre og trebaserte materialer. Nå stilles det samme type krav til VOC ved overflatebehandling av metall og plast.

Tekstiler, skinn og lær

Kravmodellen for tekstiler og skinn/lær er endret ved at det nå stilles krav avhengig av funksjon og bruksområde og ikke relatert til inngående mengde i vekt-%. Kravene er i all hovedsak basert på krav i høringsversjonen for nye reviderte krav til svanemerking av tekstiler, skinn og lær (disse sendes på høring senest mars 2020).

Det stilles enkelte grunnkrav som skal oppfylles uansett inngående mengde i det ferdige møbel/innredning, som forbud mot antibakterielle stoffer, krav til flammehemmere og innhold av krom for skinn og lær.

For tekstil, skinn og lær som er yttertrekk på f.eks. sofaer, stoler og madrasser stilles det mer omfattende kjemikaliekrav samt krav til fiberproduksjon eller opprinnelse for skinn/lær. Krav til fiberproduksjon er helt nytt i denne generasjonen.

For andre deler i møbelet som består av tekstil stilles det krav om test av det ferdige tekstil for en rekke kjemikalier som kan dokumenteres med Øko-tex 100 sertifikat.

Utover dette er kvalitetskravene til tekstil/skinn/lær skjerpet på enkelte områder, blant annet er kravet for slitestyrke for offentlige møbler økt til 80 000.

Trelista

Nordisk Miljømerking vil gjøre oppmerksom på at det pågår en revisjon av kravet til trearter som ikke er tillatt å bruke i svanemerkede produkter, den såkalte trelista. Da dette arbeidet ikke er ferdigstilt er det dagens krav som er inkludert i høringsversjonen av kriteriene for møbler og innredninger.